

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΛΙΜ. ΑΛΛΑΓΗΣ & ΠΟΙΟΤ. ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 147, 112 51 ΑΘΗΝΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Α. Αδαμόπουλος
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 210-8650076
ΗΛ.ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ: a.adamopoulos@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ :
ΥΠΕΝ
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

Θέμα: Απάντηση σε ερώτηση στη Βουλή των Ελλήνων

Σχετικά :

1. Έγγραφό σας με αρ. πρωτ.53228/2248/1-6-2021 (αρ. πρωτ. ΚΑΠΑ 53228/1086/1-6-2021)

Σε απάντηση του παραπάνω σχετικού 1 εγγράφου σας και όσον αφορά στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας, σας ενημερώνουμε για τα παρακάτω σχετικά με την πυρκαγιά στην ΠΕ Κορινθίας:

1) Η Δ/ση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του ΥΠΕΝ λειτουργεί στο λεκανοπέδιο της Αττικής 14 σταθμούς του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ), σε συνεχή 24-ωρη βάση. Οι θέσεις των σταθμών μέτρησης ικανοποιούν τις απαιτήσεις της σχετικής εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, αναφορικά με την ποιότητα του περιβάλλοντα αέρα (Οδηγία 2008/50/ΕΚ, ΚΥΑ ΗΠ 14122/549/Ε103, ΦΕΚ 488Β/30.3.11 και Οδηγία 2004/107/ΕΚ, ΚΥΑ ΗΠ 22306/1075/Ε103, ΦΕΚ 920Β/8.6.07, όπως αυτές ισχύουν κατόπιν τροποποιήσεώς τους με την Οδηγία 2015/1480/ΕΕ, ΚΥΑ ΗΠ 174505/607, ΦΕΚ 1311Β/13.4.17), καλύπτοντας όλους τους τύπους αστικής συγκρότησης (σταθμοί κυκλοφορίας, βιομηχανικοί, αστικού και περιφερειακού υποβάθρου) για την καλύτερη εκτίμηση και διαχείριση της ποιότητας του αέρα.

Οι θέσεις των σταθμών μέτρησης είναι: Πατησίων, Αριστοτέλους, Αθηνάς, Πειραιάς, Γεωπονική, Περιστερί, Λίοσια, Θρακομακεδόνες, Ελευσίνα, Μαρούσι, Λυκόβρυση, Αγ. Παρασκευή, Ν. Σμύρνη, Κορωπί. Πλησιέστερα στην περιοχή του συμβάντος, βρίσκονται οι σταθμοί ΛΙΟΣΙΑ και ΕΛΕΥΣΙΝΑ.

Τονίζεται ότι σκοπός της λειτουργίας του δικτύου είναι η παρακολούθηση και ο έλεγχος ατμοσφαιρικών ρύπων που προέρχονται από συνήθεις αστικές και βιομηχανικές πηγές όπως ακριβώς ορίζονται στη σχετική νομοθεσία για την ποιότητα του περιβάλλοντος αέρα. Συνεπώς, η πιθανή ύπαρξη μη αστικών ρύπων, ενδεχομένως τοξικών, στην ατμόσφαιρα που εκλύονται μετά από ένα έκτακτο γεγονός όπως ατύχημα ή πυρκαγιά, δεν είναι δυνατό να καταγραφούν από το υπάρχον δίκτυο και τις υπάρχουσες υποδομές της Υπηρεσίας μας. Για τέτοιους ρύπους δεν προβλέπεται η συστηματική καταμέτρησή τους στη σχετική νομοθεσία για την ποιότητα του αέρα.

Στους σταθμούς του δικτύου πραγματοποιούνται σταθερές μετρήσεις σε συνεχή 24ωρη βάση, των αέριων ρύπων NO, NO₂, SO₂, CO, O₃, C₆H₆ και των αιωρούμενων σωματιδίων (A_{Σ10} και A_{Σ2.5}) καλύπτοντας τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη σχετική νομοθεσία.

2) Ενημέρωση σχετικά με τα επίπεδα του δείκτη ποιότητας ατμόσφαιρας καθώς και τις τιμές συγκέντρωσης των μετρούμενων ρύπων για κάθε σταθμό παρακολούθησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης που λειτουργεί το ΥΠΕΝ στην Αττική, πραγματοποιείται, μέσω του συνδέσμου <http://84.205.254.113/airqualmap/leafletmap.html>, ο οποίος ανανεώνεται ανά ώρα. Επίσης, μπορεί να αναζητηθούν τα ωριαία δεδομένα για τις τελευταίες 10 ημέρες.

Επιπλέον, στοιχεία μετρήσεων με ωριαία συχνότητα ανανέωσης από όλους τους σταθμούς του ΕΔΠΑΡ της Χώρας που διαθέτουν συμβατή τηλεμετάδοση, είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/explore-interactive-maps/up-to-date-air-quality-data> όπου με μέριμνα της Υπηρεσίας μας μεταφορτώνονται τα στοιχεία μετρήσεων και τα πλήρη μεταδεδομένα αυτών, καλύπτοντας ενωσιακή υποχρέωση.

3) Για το χρονικό διάστημα τριών ημερών 20/5 (ημέρα του συμβάντος) μέχρι 22/5 δεν υπήρξε καμία υπέρβαση σε καμία οριακή τιμή, όριο συναγερμού για κανένα ατμοσφαιρικό ρύπο που μετρούνται στο δίκτυο των σταθμών Αττικής. Δεν συνέτρεξαν επίσης οι προϋποθέσεις για λήψη βραχυπρόθεσμων μέτρων (π.χ. σε περίπτωση υπερβάσεων των οριακών τιμών για τα αιωρούμενα σωματίδια διαμέτρου κάτω των 10μm). Εντούτοις, στο σταθμό ΚΟΡΩΠΙ καταγράφηκε μέση ημερήσια συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων A_{Σ10} ίση με 58μg/μ³ για την οποία βεβαίως υπήρξε ενημέρωση του κοινού από τον προαναφερθέντα δυναμικό σύνδεσμο του Υπουργείου.

Γενικά, όλοι οι προαναφερόμενοι ρύποι, εκτός του όζοντος, αναμένεται να παρουσιάσουν αυξημένες συγκεντρώσεις σε μια μεγάλης έκτασης πυρκαγιά, ιδιαίτερα στην περιοχή του συμβάντος αλλά και σε πιο απομακρυσμένες περιοχές στην κατεύθυνση του ανέμου την ημέρα του συμβάντος.

Για τα αιωρούμενα σωματίδια διαμέτρου κάτω των 10μm (A_{Σ10}), η μέση 24ωρη συγκέντρωση που καταγράφηκε στις 20/5 στους σταθμούς ΛΙΟΣΙΑ και ΕΛΕΥΣΙΝΑ ήταν

46 και 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ αντίστοιχα και ήταν μικρότερη από την 24ωρη οριακή τιμή (με ανοχή 35ημερών ανά έτος) που είναι τα **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , αλλά και τα επίπεδα συγκέντρωσης που προβλέπονται στην ΚΥΑ70601/ΦΕΚ3272Β/23.12.13, για την εφαρμογή βραχυπρόθεσμων σχεδίων δράσης. Παρατηρήθηκε, ωστόσο, αύξηση των ωριαίων συγκεντρώσεων ΑΣ₁₀ τις απογευματινές ώρες στους σταθμούς του δικτύου γεγονός που σχετίζεται με το συμβάν.

Για τα αιωρούμενα σωματίδια διαμέτρου κάτω των 2,5 μm (ΑΣ_{2,5}), παρατηρήθηκε αύξηση των συγκεντρώσεων κατά τις απογευματινές ώρες όπως και στα ΑΣ₁₀, με τη μέγιστη ωριαία συγκέντρωση στις 20/5 για όλο το δίκτυο να είναι 114 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (σταθμός ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ). Ενημερωτικά αναφέρουμε ότι η μέγιστη μέση 24ωρη συγκέντρωση στο δίκτυο ήταν 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (σταθμός ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ). **Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει θεσμοθετημένη ωριαία ή 24ωρη οριακή τιμή για το ρύπο αυτό**, παρά μόνο μέση ετήσια οριακή τιμή που είναι 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Επομένως, οποιαδήποτε σύγκριση ωριαίων ή 24ωρων τιμών με τη μέση ετήσια τιμή, δεν μπορεί να γίνεται.

Για το μονοξείδιο του αζώτου και το διοξείδιο του αζώτου οι τιμές που κατέγραψαν οι όμοροι σταθμοί ΛΙΟΣΙΑ και ΕΛΕΥΣΙΝΑ ήταν πολύ χαμηλές χωρίς ωριαίες εξάρσεις σε επίπεδα συντριπτικά χαμηλότερα από αυτά των σταθμών του κέντρου όπου η κυκλοφορία παίζει κυρίαρχο ρόλο.

Το μονοξείδιο του άνθρακα επίσης καθώς και το βενζόλιο κυμάνθηκαν σε πολύ χαμηλά επίπεδα σε όλο το δίκτυο.

Η Υπηρεσία μας παρακολουθεί σε συνεχή βάση κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού τις τιμές του όζοντος (και τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες) και ενημερώνει το κοινό με έκτακτα δελτία όταν απαιτηθεί, στις περιπτώσεις που καταγράφονται υπερβάσεις στις οριακές τιμές. Συνεπώς, καθ' όλη τη διάρκεια του συμβάντος παρακολουθούσε αδιαλείπτως την ποιότητα της ατμόσφαιρας με βάση τις μετρήσεις των σταθμών του δικτύου για τους αέριους ρύπους NO, NO₂, SO₂, CO, O₃, C₆H₆ και των αιωρούμενων σωματιδίων (ΑΣ₁₀ και ΑΣ_{2,5}). Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που παρατηρείται υπέρβαση για τους ανωτέρω ρύπους, προβαίνει στις προβλεπόμενες ενέργειες.

4) Αναφορικά με τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των μετρήσεων:

Από το σχετικό ισότοπο της ερευνητικής ομάδας του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, διαφαίνεται ότι οι μετρητικές διατάξεις που χρησιμοποιούνται είναι ερευνητικού χαρακτήρα (αισθητήρες χαμηλού κόστους), δεν φαίνεται να διαθέτουν έγκριση τύπου κατά EN ISO από διαπιστευμένο οργανισμό, όπως απαιτεί η σχετική νομοθεσία για την παρακολούθηση της ποιότητας της ατμόσφαιρας με σταθερές μετρήσεις. Τέτοιου είδους αισθητήρες δεν μπορεί να χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις οριακές τιμές που θέτει η ενωσιακή και εθνική νομοθεσία. Αυτό εξάλλου προκύπτει και από έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση αισθητήρων χαμηλού κόστους και την αξιοπιστία κατά τη χρήση τους (<https://ec.europa.eu/environment/air/pdf/Brochure%20lower-cost%20sensors.pdf>).

Τα ανωτέρω αναφερόμενα δεν αποσκοπούν στην αμφισβήτηση του ερευνητικού σκοπού του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών. Ωστόσο, η έγκυρη αποτύπωση των επιπέδων ατμοσφαιρικής ρύπανσης και η ενημέρωση στη συνέχεια του κοινού, θα πρέπει να γίνεται με βάση τα προβλεπόμενα στην νομοθεσία από τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές.

Σημειώνεται ότι, η αξιοπιστία των δεδομένων μετρήσεων από το ΥΠΕΝ διασφαλίζεται με συγκεκριμένες διαδικασίες που ακολουθούνται και περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία (λειτουργία του διαπιστευμένου κατά EN ISO 17025 από το ΕΣΥΔ Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για την Ποιότητα της Ατμόσφαιρας το οποίο διαθέτει πρότυπο εξοπλισμό, λειτουργία των αναλυτών μέτρησης με βάση τις αντίστοιχες μεθόδους αναφοράς, σύγκριση με πρότυπες μεθόδους, συμμετοχή του Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς σε διεργαστηριακές ασκήσεις δοκιμών της Ε.Ε.).

Εντούτοις, ο ρόλος της επιστημονικής κοινότητας είναι ιδιαίτερα σημαντικός και το Υπουργείο είναι πάντα ανοικτό σε προτάσεις και συνεργασίες, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα με απώτερο στόχο την υγεία του πολίτη.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΟΔ. ΤΣΙΩΤΑΣ-ΓΩΓΟΥΣΟΣ